

**Uchwała Nr XLII/493/2010
Rady Miasta i Gminy w Margoninie
z dnia 24 czerwca 2010 r.**

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia zmian w Planie Odnowy Miejscowości Margonin

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.o samorządzie gminnym (tj. z 2001 r. Dz.U. nr. 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art.5 ust 1 pkt 20 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego Na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. nr. 64,poz. 427) Rada Miasta i Gminy Margonin uchwala co następuje :

§ 1. Postanawia się przyjąć i zatwierdzić zmiany w Planie Odnowy Miejscowości Margonin, przyjętego uchwałą nr XIX/214/2008 Rady Miasta i Gminy Margonin z dnia 26 czerwca 2008 r.

§ 2. Plan Odnowy Miejscowości Margonin stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Margonin.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Janke
mgr inż. Zbigniew Janke

Uzasadnienie
do uchwały Nr XLII/493/2010
Rady Miasta i Gminy Margonin
z dnia 24 czerwca 2010

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia zmian w Planie Odnowy Miejscowości Margonin

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 istnieje możliwość składania wniosków o refundację części kosztów inwestycji realizowanych na obszarach wiejskich. Do wniosków składanych w celu uzyskania w/w dofinansowania należy załączyć m.in.:

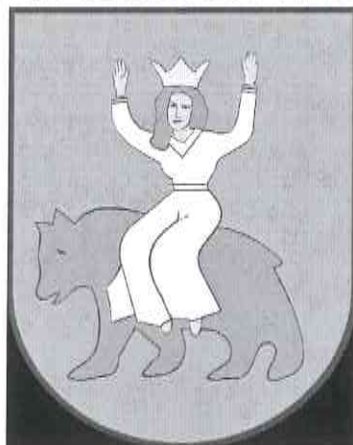
- 1) Plan Odnowy Miejscowości, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- 2) Uchwałę Rady Miasta i Gminy w Margoninie w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia zmian w Planie Odnowy Miejscowości Margonin.

W wyniku nowelizacji (nowelizacja z 1 kwietnia 2010r.) Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i Rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 dodano przepis, który nakłada wymóg opisanie i scharakteryzowanie obszarów wiejskich objętych w/w Planem. Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Janke
mgr inż. Zbigniew Janke

Załącznik do Uchwały nr XLII/493/2010
Rady Miasta i Gminy w Margoninie
z dnia 24 czerwca 2010r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI MARGONIN



na lata 2010 – 2017

PRZEWODNICZĄCY RADY

Janke
mgr inż. Zbigniew Janke

Spis treści

I. WSTĘP.....	2
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
1. Położenie geograficzne.....	4
2. Historia miejscowości	8
.....	8
3. Przestrzenna struktura miejscowości	13
III. AKTUALNA KONDYCJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	14
1. Zasoby przyrodnicze, obiekty i tereny	14
2. Dziedzictwo kulturowe	16
3. Infrastruktura społeczna, turystyczna i sportowa	21
4. Infrastruktura techniczna	28
5. Gospodarka i rolnictwo	29
6. Kapitał społeczny i ludzki	31
7. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	32
IV. ANALIZA SWOT	34
V. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI	35
VI. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	36
VII. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY	37
VIII. OPIS INWESTYCJI NA LATA 2010 – 2017.....	39
IX. ZARZĄDZANIE	41
1. Wdrażanie.....	42
Instrumenty realizacji.....	42
2. Monitorowanie.....	43
Wskaźniki produktu.....	43
Wskaźniki rezultatu.....	44
Wskaźniki oddziaływania.....	44
X. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH ZE WZGLĘDU NA POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE.....	45
XI. BIBLIOGRAFIA.....	45

I. Wstęp

Polska wieś staje, na początku XXI wieku, do rywalizacji gospodarczej i społecznej z krajami Unii Europejskiej. Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich niezbędne jest zapewnienie wielofunkcyjności rolnictwa i wsi, zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych wsi, ochrony środowiska na obszarach wiejskich, ograniczenie bezrobocia oraz poprawa warunków życia ludności wiejskiej.

Warunkiem niezbędnym do aktywnego włączenia się mieszkańców miejscowości wiejskich w realizację przedsięwzięć na rzecz rozwoju i promocji lokalnych walorów kulturowych i przyrodniczych jest integracja społeczności lokalnej wokół budowy wspólnego planu działania, który można nazwać planem odnowy miejscowości. Jest to postępowanie odmienne od działań podejmowanych w innych programach ze względu na element integracji na najniższym poziomie współdziałania mieszkańców pojedynczej wsi.

Niniejsze opracowanie jest właśnie takim Planem działania przygotowanym dla miejscowości Margonin, w której mieszkańcy zintegrowali się wokół wspólnych celów oraz postanowili wykorzystać szansę jaką daje jej położenie, wyjątkowe bogactwo krajobrazu i dorobek kulturowy ludzi, którzy tę wieś wybrali jako miejsce stałego zamieszkania.

Poniższy dokument jest zgodny z „Planem Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Margonin na lata 2004 – 2007”, „Programem Ochrony Środowiska na lata 2004 -2011 Gminy Margonin”, „Planem Gospodarki Odpadami na lata 2004 – 2011 Gminy Miejsko – Wiejskiej Margonin” oraz „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Margonin”, Plan Odnowy Miejscowości stanowi ich uzupełnienie.

II. Charakterystyka miejscowości

1. Położenie geograficzne

Margonin jest miastem położonym w województwie wielkopolskim, w powiecie chodzieskim. Jego powierzchnia wynosi 5,15 km². Margonin to siedziba gminy miejsko-wiejskiej Margonin. W latach 1975-1998 miasto administracyjnie należało do woj. pilskiego.

Miasto Margonin geograficznie zlokalizowane jest na Pojezierzu Chodzieskim. Margonin leży w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie chodzieskim nad Margoninką i Jeziolem Margonińskim. Miasto liczy 3 036 mieszkańców. Liczba kobiet i mężczyzn jest zbliżona (ok. 1500).

Margonin leży na terenie Wysoczyzny Chodzieskiej. Miasto stanowi ważny węzeł drogowy. W mieście krzyżują się trasy:

- 190 Droga wojewódzka nr 190 (Krajenka – Gniezno)
- 193 Droga wojewódzka nr 193 (Gołańcz – Rataje)

Margonin leży w niewielkiej odległości od ważnych ośrodków gospodarczych i administracyjnych w regionie a także od ośrodków sąsiednich gmin. Odległości do niektórych miast:

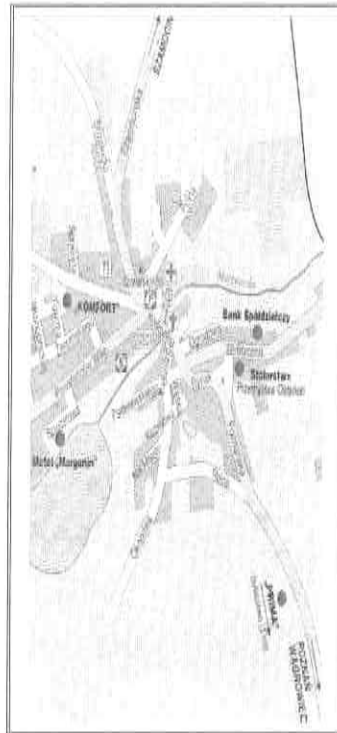
- Piła – 40 km
- Poznań – 75 km
- Chodzież – 14 km
- Wągrowiec – 21 km
- Gołańcz – 13 km
- Szamocin – 7 km
- Bydgoszcz – 67 km
- Gniezno - 65 km

Obecnie do Margonina nie można dojechać koleją, gdyż linia Gołańcz – Chodzież jest wycofana z eksploatacji. Komunikacją publiczną na terenie miasta zajmuje się pilski PKS, który oferuje kilkanaście autobusów dziennie do większości ościennych miejscowości, a także do dalszych ośrodków takich jak Poznań czy Piła. Poza komunikacją publiczną mieszkańcy Margonina mogą skorzystać z usług firmy „JAN BUS – Przewozy Pasażerskie”, która ma swoją siedzibę na terenie gminy Budzyń.

Położenie gminy Margonin w północno – wschodniej części województwa wielkopolskiego odsuwa gminę o kilka kilometrów od głównego szlaku komunikacyjnego północ- południe jaką jest droga E-11. Rekompensatą jest położenie samego Margonina i przyległych do niego sołectw na głównym szlaku prowadzącym do Gniezna.

Margonin jest głównym ośrodkiem życia społeczno – gospodarczego gminy - jest to uwarunkowane historycznie, położeniowo (centralne usytuowanie wobec pozostałych sołectw) i przede wszystkim funkcjonalnie (centrum usługowe, handlu i największe skupisko funkcjonujących w gminie podmiotów gospodarczych).

Mapa miasta Margonin



Mapa. Margonin na tle okolicznych miejscowości





Mapa – Miasto i Gmina Margonin na tle Powiatu Chodzieskiego

2. Historia miejscowości

Margonin powstał z niewielkiej osady, która już we wczesnym średniowieczu istniała nad Jeziorem Margonińskim. Znajdujące się tam dwa grodziska dały początek osiedlu miejskiemu.

Pierwsza wiadomość źródłowa pochodzi z dokumentu wystawionego w Gnieźnie 15 maja 1364 roku. Wymienia się w nim kościół w Margoninie (ecclesia de Margonino cum villis) z przyległymi wsiami. Dokument kończył spór pomiędzy arcybiskupem gnieźnieńskim Jarosławem Bogorią Skotnickim, a biskupem poznańskim Janem Doliwą o granice diecezji. Na mocy dokumentu parafię margonińską włączono do diecezji poznańskiej. Ówczesna parafia liczyła 8 wsi:

Margonin, Kowalewo, Lipiny, Konary, Sułaszewo, Sypniewo, Laskowo, Szamocin. Wieś Margonin istniała na długo przedtem i musiała być znaczną osadą w XIII w.,

skoro znajdował się tutaj drewniany kościół parafialny. Granice parafii (przetrwały do 1922 roku, kiedy to wydzielono parafię w Szamocinie) pokrywały się z granicą dawnego opola, tj. terytorium zamieszkałego przez jeden ród. Gród margoniński pełnił w XI, XII wieku funkcję grodu opolnego. Do początku XIV w. Margonin należał do kasztelani w Ujściu, a następnie po zjednoczeniu państwa do powiatu kcyńskiego i województwa kaliskiego.

Osada prawa miejskie otrzymała przed 1402 rokiem. W 1402 roku wymienia się wójta Mikołaja (advocatus de Margonino), do którego należała władza sądownicza w mieście i reprezentowanie interesów właściciela.

Najstarszymi właścicielami miasta byli Grzymalicy, którzy władali nim w XIV i XV wieku. Stąd pochodzili Grzymalicy Margońscy jak sędzia poznański Przecław, Janko Przecławic, Jakub i Teodoryk z Margonina, Zygmunt i Adam z Margonina (Zygmunt piastował w 1456 roku godność stolnika poznańskiego). Ślad Grzymalitów w Margoninie urywa się w roku 1469 na Domarcie.

Grzymalicy Margońscy wzięli w latach 1383 - 1384 w wojnie domowej między Grzymalitami i Nałęczami w Wielkopolsce. Jednym z przywódców stronnictwa Grzymalitów na Pałukach był Teodoryk z Margonina. Grzymalicy zdobyli na Nałęczach zamek w Nakle, skąd ich zagony łupiły dobra arcybiskupie w okolicach Żnina. W wojnie domowej zginął Janko Przecławic, który został pochowany w Nakle.

W 1414 roku został erygowany kościół parafialny pod wezwaniem św. Wojciecha przez Andrzeja biskupa poznańskiego (akt erekcyjny zaginął). Pierwotny kościół był drewniany. Niektóre źródła mówią, że na skutek starości uległ zniszczeniu, inne, że strawił go pożar. Na przełomie XIV i XV wieku proboszczami w Margoninie byli: Marek, Mikołaj, Marcin Czugarys, Andrzej.

W latach 1432 - 1435 dziedzic Sypniewa koło Margonina Runge łupił okoliczną szlachtę, kmieci, okradał kościoły, rabując srebrne i złote naczynia liturgiczne.

Podczas wojny trzynastoletniej, na mocy uchwały sejmiku szlachty wielkopolskiej w Środzie, z roku 1458 Margonin jako własność szlachecka, miała wystawić, uzbroić, wyżywić, wysłać 6 żołnierzy pieszych, celem "niesienia pomocy grodowi malborskiemu". Świadczy to o wielkości i zamożności miasta (dla porównania Chodzież wystawiła tylko 2 piechurów, Ujście - 10, Rogoźno - 15, Wągrowiec - 10). Pod względem wielkości Margonin zaliczał się do miast średnich w Wielkopolsce. W XV wieku liczył 80 obywateli, to jest mieszczan posiadających prawa miejskie (w 1510 liczba ich spadła do 56).

W drugiej połowie XVI w. miasto zostało zniszczone przez pożar.

W XVII wieku Margonin wraz z przyległymi dobrami przeszedł w posiadanie Rozdrażewskich, z których najwybitniejszą postacią był kasztelan międzyrzecki Hieronim. Spadkobierczyni majątności margonińskiej wyszła za mąż za kasztelana nakielskiego Pawła Gembickiego (26 lipca 1655 roku podpisał akt dobrowolnego poddania się Szwedom pod Ujściem). W ten sposób Margonin stał się własnością Gembickich. W XVIII wieku przeszedł w ręce Ciecierskich, a następnie wraz z ręką Marianny, w ręce Skórzewskich.

Na początku XVII wieku z fundacji Rozdrażewskich wzniesiono kościół murowany, jednak budowli tej nie ukończono. W 1737 roku w czasie gwałtownej burzy kościół został zniszczony (w dzień św. Agnieszki).

Kłęski żywiołowe jakie dotknęły miasto w pierwszej połowie XVII w. oraz najazd szwedzki, doprowadziły do zupełnego upadku miasta. Margonin utracił prawa miejskie i ponownie stał się wsią. Na trasie przemarszu spod Ujścia w głąb Wielkopolski, bezkarnej 17-tysięcznej armii szwedzkiej feldmarszałka Wirttenberga, były okolice Chodzieży, a dalsze jej oddziały penetrowały Margonin, Gołańcz, Szamocin. Wiosną 1656 roku na obszarze Wielkopolski północnej pojawiły się wojska Jerzego Lubomirskiego i Stefana Czarnieckiego. W pogoni za tym ostatnim, w dniu 4 maja 1656 roku do miasta wkroczyły wojska szwedzkie pod dowództwem księcia Adolfa Jana, w sile 8 tys. ludzi. Mszcząc się za opór zamku gołanieckiego, Szwedzi spłądrowali miasto mordując przy tym wielu mieszkańców, a następnie je podpalili.

Po zawierusze wojennej i zniszczeniach, w wyniku starań i z woli ówczesnej właścicielki Joanny z Krasińskich Gembickiej, kasztelanowej płockiej, Margonin otrzymał ponownie prawa miejskie, potwierdzone dokumentem z 20 lipca 1696 roku (pierwotna lokacja przetrwała do najazdu szwedzkiego, jeszcze w dokumentach z 1653 roku Margonin nazywany jest miastem). Wiadomo jednak że ok. 1450 roku miasto opasane było fortyfikacjami miejskim.

W XVIII wieku istniała szkoła i szpital, w roku 1725 Barbara z Ponińskich Gembicka kasztelanowa nakielska założyła szkołę dla sierot, wyznaczając 2100 złotych na utrzymanie bakałarza i nagrody dla pilnych uczniów. Bakałarzem był każdorazowo organista.

Wiek XVIII doprowadził do dalszego upadku i zniszczenia miasta.

W czasie wojny północnej (1700 - 1721) przechodzące przez miasto w latach 1704, 1708 wojska szwedzkie zdewastowały miasto nakładając na mieszkańców kontrybucje, rekwirując żywność i pasze dla koni. Przez następne trzy lata szalała na tym terenie śmiertelna zaraza.

W latach 1715, 1719, 1739 miasto dotknęły pożary, z których najgroźniejszy był ostatni. W księdze grodzkiej czytamy "Był poniedziałek 1739 r. godz.9 wieczorem, kiedy wielu ludzi już spało /.../, jakby kara boża wybuchł gwałtowny pożar w mieście. Spaliło się 67 domów żydowskich i 12 zamieszkałych szop z przyległymi do nich chlewami i stodołami, z całym żywym i martwym inwentarzem. /.../ Mieszkańcy uciekali bez odzienia, ratując tylko życie i dusze. Na przedmieściu nad jeziorem (Nowe Miasto) spłonęło 15 domów".

W latach 1753 - 1755 staraniem i nakładem Anny z Malechowskich Ciecierskiej

czeńnikowej podlaskiej wzniesiono w stylu późnobarokowym obecny kościół (zwłoki fundatorki spoczywają w podziemiach kościoła).

Wojna siedmioletnia (1756 - 1763) przyniosła przemarsze wojsk pruskich i rosyjskich. Dla miasta były to kolejne kontrybucje, rekwizycje żywności i paszy.

W roku 1768 powstało województwo gnieźnieńskie złożone z powiatów gnieźnieńskiego, nakielskiego, kcyńskiego, a wraz z nim znalazł się Margonin w województwie gnieźnieńskim.

W okresie konfederacji barskiej (1768 - 1772) w okolicach Margonina działał oddział pułkownika Pawła Skórzewskiego za którym uganiały się wojska pruskie i rosyjskie często "goszczące" w mieście.

Lata nieszczęść i zamętu wykorzystywały różnego rodzaju bandy rabunkowe gnębiące mieszczan i mieszkańców okolicznych wsi, z których najgłośniejsza była banda Żbikowskiego (został pojmany w Gołańczy przez pruskich huzarów).

W wyniku pierwszego rozbioru w 1772 r. Margonin wraz całym okręgiem nadnoteckim został włączony do Prus, wbrew pierwotnym układom. Fryderyk pruski spełniał w ten sposób prośbę generałowej Marianny Skórzewskiej, właścicielki miasta, której bardzo zależało, aby wszystkie jej majątki znalazły się pod jednym panowaniem (Fryderyk pruski był ojcem chrzestnym jej syna, także Fryderyka). Tuż za Próchnowem wbito słupy graniczne, na których Fryderyk kazał wyryć napis "suum cuique" (każdemu co się mu należy).

W 1807 r. Margonin zostaje wcielony do Księstwa Warszawskiego i przez następne 8 lat znajduje się pod jego rządami. Wiek XVIII to okres szybkiego rozwoju miasta, rozwija się rzemiosło, handel oraz usługi. Szczególnie rozwinęło się w tym okresie sukiennictwo. Obraz tego szybkiego rozwoju potwierdza fakt, iż w 1818 roku miasto Margonin zamieszkiwało 1640 mieszkańców. Kolejny rozwój miasto przeżywa w związku z wybudowaniem linii kolejowej łączącej Chodzież z Gołańczą która przechodzi przez Margonin. Fakt ten nastąpił w 1908 roku. Rozwój miasta przerwało

powstanie wielkopolskie. Powstańcy wkroczyli do miasta 6 stycznia 1919 roku, jednakże dopiero po ponad roku zakończyły się rządy pruskie w Margoninie. Miało to miejsce 18 stycznia 1920 roku. W okresie międzywojennym miasto rozwijało się wolno i ospale. 5 września wojska niemieckie opanowały Margonin a dla mieszkańców rozpoczął się okres terroru hitlerowskiego. Miasto Margonin zostało wyzwolone 22 stycznia 1945 roku. Po wojnie nastąpiła odbudowa i rozbudowa miasta które stało się lokalnym ośrodkiem usługowo-handlowym z rozwiniętymi funkcjami ośrodka turystycznego.

Nazwa miasta pochodzi najprawdopodobniej od jakiegoś imienia zaczynającego się od przedrostka *Marg-*, historykom nie udało się jednak ustalić konkretnej osoby. Według miejscowej legendy nazwa pochodzi od imienia krzyżackiego rycerza Margo, który zachwycił się urodą córki właściciela wsi Sułaszewo - Niny. Po uprowadzeniu dziewczyny osiadł on we dworze nad jeziorem, wokół którego rozwinęła się osada.

3. Przestrzenna struktura miejscowości

W Margoninie zachowała się zabytkowa zabudowa oraz układ ulic z rynkiem pośrodku.



Rynek w Margoninie, czerwiec 2008 r.



Kościół św. Wojciecha, został zbudowany na początku XVII wieku. W latach 1753-1755 przeszedł gruntowną przebudowę, dzięki czemu stał się budowlą w stylu późnego baroku. Jest to budynek trójnawowy, typu halowego. Wewnątrz zachowane zostały rokokowe konfesjonały oraz ołtarz i ambona.

Neogotycki pałac pochodzący z lat 1842-1852. Otacza go ciekawy park założony nieco wcześniej, bo już w 1788 roku. Pałac przeszedł rozbudowę w latach 1905-1907 która miała na celu przystosowanie go do funkcji siedziby Królewskiej Szkoły Leśnej. W 1989 roku wewnątrz została uruchomiona Izba Pamięci o gen. Józefie Wybickim.

Rynek miejscowości jest zabudowany domami mieszkalnymi w większości pochodzącymi z końca XIX wieku.



Prowadząca do rynku - ul. 22 Stycznia, Źródło: www.margonin.pl

Na ulicy Nowe Miasto znajduje się jednolita architektonicznie zabudowa złożona z domów kalenicowych.

Aleja lipowa, która założona i wysadzona została przez gen. Franciszka Skórzewskiego w 1765 roku.

III. Aktualna kondycja zasobów miejscowości

1. Zasoby przyrodnicze, obiekty i tereny

Margonin otoczony jest rozległymi zespołami leśnymi i malowniczymi pagórkami moreny czołowej, dochodzącymi miejscami do wysokości 190 m. n.p.m.

Na południe od Margonina rozciąga się równina Sandrowa, a jeziora polodowcowe i strumienie utworzyły drumliny, które urozmaicają krajobraz.

Na terenie gminy ochronie prawnej podlegają:

- Aleja Lipowa (czterorzędowa),
- Dęby,
- Lipy.

W okolicach Margonina jest położonych 10 jezior. Szczególnie ważnym i podnoszącym atrakcyjność miasta obiektem jest Jezioro Margonińskie. Leży ono w dorzeczu Noteci, Warty i Margoninki. Margonin leży nad jego północnym brzegiem. Jezioro Margonińskie jest jednym z największych jezior w Wielkopolsce stanowi jeden z piękniejszych fragmentów Pojezierza Chodzieskiego. Polodowcowa geneza zaowocowała ciekawym ukształtowaniem linii brzegowej oraz bogatą szatą roślinną porastającą obrzeża jeziora. Powierzchnia jeziora wynosi 215,5 ha. Zbiornik ma długość 5 km, a jego szerokość dochodzi do 700 m. Średnia głębokość jeziora wynosi ok. 7 m, ale miejscami sięga ona nawet dwudziestu. Jest to akwen silnie zarybiony, a jego czystość została oceniona na II klasę.



Jezioro Margonińskie, Źródło: www.margonin.pl

Na obszarze miejscowości żyje wiele rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Duże zalesienie, jezioro, liczne strumienie i podmokłe oraz bagienne tereny to czynniki, które pozwoliły na rozwój i życie wielu gatunków flory i fauny. Do najważniejszych należy zaliczyć:

- Bocian biały, **Ciconia ciconia**,
- Bocian czarny **Ciconia Nigra**,
- Daniel, **Dama dama**,
- Bóbr europejski, **Castor fiber**,



Źródło: www.margonin.scholaris.pl

- Wydra **Lutra lutra**,
- Orzeł Bielik, **Haliaeetus albicilla**,
- Kania ruda, **Milvus milvus**.

W Margoninie znajdują się także ciekawe i dobrze zachowane oraz utrzymane zespoły parkowe, które obfitują w wyjątkowe okazy drzew i krzewów uznanych za pomniki przyrody. Aleja Lipowa licząca prawie 300 lat to jedyne tego typu zbiorowisko lip w Europie. Najgrubsze lipy mają ponad 6 m w obwodzie. Aleja lipowa stanowi pomnik przyrody.

Na obszarze Margonina znajduje się również obiekt przyrody nieożywionej – olbrzymi głaz narzutowy „Zaklęta Karczma”. Obwód głazu wynosi 13 m, a wysokość 2,5 m. Łącznie specjalną ochroną objętych jest na terenie Margonina wiele gatunków drzew i krzewów. Na terenie gminy występuje wiele gatunków małż, ślimaków, płazów, gadów, ptaków oraz ssaków. Bardzo bogato reprezentowany jest ponadto świat owadów. Ciekawe gatunki motyli i chrząszczy stanowią prawdziwą ozdobę pól, łąk i lasów.

2. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie miasta objętych rejestrem i ochroną konserwatorską jest ponad 30 obiektów.

Do najważniejszych i najciekawszych obiektów zabytkowych miejscowości Margonin należą:

- Kościół parafialny p.w. św. Wojciecha, dzwonnica, plebania w Margoninie z początku XVII w. przebudowany w latach 1753 – 1755. Gruntowna przebudowa spowodowała, że kościół stał się budowlą w stylu późnego baroku. Jest to budynek trójnawowy, typu halowego. Wewnątrz zachowane zostały rokokowe konfesjonały oraz ołtarz i ambona.

Kwadratowa wieża-dzwonnica z przełomu XVIII i XIX w. jest zbudowana w stylu klasycystycznym.



Źródło: www.margonin.pl



Ambona w Kościele św. Wojciecha,

Źródło: www.margonin.scholaris.pl

- Neogotycki pałac z 1842 r. z okazałym zespołem parkowym założonym w 1788 r. (obecnie ośrodek Lasów Państwowych) Pałac ten został rozbudowany w latach 1905 – 1907 dla potrzeb Królewskiej Szkoły Leśnej. W 1989 r. otwarta została Izba Pamięci poświęcona gen. Józefowi Wybickiemu.



Źródło: www.margonin.scholaris.pl



Źródło: www.margonin.pl

- Rynek z zachowaną zabudową domów mieszkalnych z końca XIX w.



Widok Rynku od strony zachodniej. Fotografia z 1898 roku, Źródło: www.margonin.scholaris.pl

- Ulica Nowe Miasto z jednolitą zabudową domów kalenicowych.
- Cmentarze: katolicki oraz ewangelicko - augsburski.
- Polodowcowa forma głazu narzutowego "Zaklęta Karczma" leży po lewej stronie drogi do Wągrowca. Niedawno zaczęto go odkopywać, więc być może kiedyś Zaklętą Karczmę będzie można podziwiać w całej okazałości. Legenda głosi, że podczas słynnej wyprawy św. Wojciecha na Pomorze zbójcy wytoczyli głaz na drogę, aby ją zatarasować. Najsilniejszy rycerz odrzucił go na obecne miejsce i tak już zostało.



„Zaklęta Karczma”, Źródło: www.margonin.scholaris.pl

- Aleja Lipowa – założona w 1765 r. przez gen. Franciszka Skórzewskiego (ówczesnego właściciela Margonina). Jest ona pomnikiem przyrody i jedynym tego typu zbiorowiskiem lip w Europie.



Źródło: www.margonin.scholaris.pl

- Grodzisko wczesnośredniowieczne.

3. Infrastruktura społeczna, turystyczna i sportowa

Organizacją życia kulturalnego w mieście zajmuje się głównie Miejsko Gminny Ośrodek Kultury oraz Biblioteka Publiczna. Biblioteka Publiczna posiada siedzibę w Margoninie i wraz z dwiema filiami (w Próchnowie i Radwankach) posiada 42 938 woluminów. Co roku liczba czytelników wzrasta i obecnie z biblioteki korzysta ok. 600 tysięcy osób rocznie. Biblioteka publiczna zatrudnia 3 osoby.

Początki biblioteki sięgają końca XIX wieku gdzie na terenie Margonina zaczęły działać towarzystwa i stowarzyszenia skupiające przedstawicieli różnych zawodów, które miały na celu zachowanie polskości. Takim stowarzyszeniem było Polskie Towarzystwo Przemysłowców, które założone zostało między innymi przez miejscowego proboszcza Franciszka Lurca. Książki ze znakami własnościowymi tego jak i innych towarzystw do dzisiejszego dnia wzbogacają zasoby biblioteki.

W 1990 roku Biblioteka w Margoninie została przeniesiona do nowego lokalu przy ul. Polnej 2. Pomieszczenie to jest dużo większe niż to, w którym znajdowała się początkowo biblioteka. Znajdują się w nim: wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych, czytelnia z księgozbiorem podręcznym i prasą bieżącą oraz zaplecze socjalne, a także stanowiska komputerowe, które umożliwiają korzystanie z Internetu.

Biblioteka zachęca najmłodszych do czytania poprzez konkursy czytelnicze, lekcje biblioteczne, gry i zabawy. Jest w ciągłej współpracy z szkołami podstawowymi Margonina, Radwanek i Lipin oraz z przedszkolami z terenu miasta i gminy, Ochotniczym Hufcem Pracy i Świetlicą Miejską. W bibliotece organizowane są spotkania z ciekawymi ludźmi między innymi biblioteka gościła Jerzego Utkina, Jolantę Nowak-Węklarówą, Jana Nideckiego, Tadeusza Kraszewskiego, Waldemara Kotowicza i wielu innych.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury upowszechnia życie kulturalne miasta i gminy.

MGOK działa właściwie od 1990 roku, przedtem w pierwszym budynku znajdowała się świetlica strażacka i klubokawiarnia "Ustronie". Potem pomieszczenia były wykorzystywane m.in. przez bank i pocztę - w czasie remontów. W tym czasie budynek był własnością UMiG, ale gospodarzem była straż pożarna. W 1990 roku pojawia się Wojciech Burzyński, remontuje pomieszczenia i zaczyna gromadzić zbiory dotyczące historii Margonina. Po dalszym remoncie starej kotłowni powstaje harcówka i siłownia. Zostaje zagospodarowany teren wokół budynku - boisko do koszykówki i pole namiotowe, zadaszony zostaje taras przed budynkiem, dzięki czemu służyć może jako scena dla odbywających się tam od tego momentu festynów i warsztatów.

W 1998 MGOK otrzymuje budynek po starej gazowni - po generalnym remoncie zaczynają powstawać sale tematyczne: archeologiczna, akwarystyczna, astronomiczna, dydaktyczna (nauka jazdy, zebrania, nauka języków), łączności radiowej, muzyczna, plastyczno-modelarska, historii miasta i inne.

W tej chwili Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury dysponuje również dużą salą wystawienniczą, i pełnym zapleczem sanitarnym.

Mieszkańcy mogą brać udział również w zajęciach z dziedziny muzyki, plastyki. Istnieje sauna, telewizja kablowa, małe zoo, strzelnica sportowa. MGOK posiada w swych strukturach dwie sale widowiskowe. Najmniejsza, zlokalizowana w budynku dawnej gazowni z 1902 roku posiada widownię na 60 miejsc. Widownia w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej zgromadzi 100 osób. W mieście istnieje także chór, oraz organizowane są Dziecięce Warsztaty Muzyczne. W MGOK jest zatrudnionych 6 pracowników.



Budynek Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury,

Źródło: www.margonin.pl

W 1989 roku wewnątrz Neogotyckiego Pałacu pochodzącego z XIX w. została uruchomiona Izba Pamięci o gen. Józefie Wybickim.

Mieszkańcy Margonina o sprawach swojej lokalnej ojczyzny dowiadują się z „Margonińskiego Informatora Samorządowego. Jest on biuletynem Urzędu Miasta i Gminy w Margoninie wydawanym od roku 1998. W biuletynie znajdują się informacje z posiedzeń sesji czy komunikaty i ogłoszenia burmistrza. Można tam

również znaleźć informacje o wydarzeniach i imprezach kulturalno – rozrywkowych organizowanych na terenie gminy. Ważną część informatora zajmują wieści o działalności szkół i przedszkoli. Informator trafia do każdego mieszkańca gminy.

Przedszkole Samorządowe w Margoninie

Pierwsze wzmianki o utworzeniu przedszkola w Margoninie pochodzą z roku 1929. Obecnie przedszkole posiada 5 oddziałów w których pracuje 7 nauczycieli. Ogółem do przedszkola w Margoninie uczęszcza obecnie 126 dzieci z czego 67 stanowią chłopcy, natomiast 59 dziewczęta.

W przedszkolu organizowane są w ciągu dnia zajęcia indywidualne dla dzieci ze specyficznymi trudnościami, jak również dla dzieci zdolnych.

Zajęcia dodatkowe, które odbywają się w przedszkolu to:

- rytmika (1 raz w tygodniu);
- koło plastyczne(1 raz w tygodniu);
- koło teatralne (1 raz w tygodniu);
- koło muzyczne (1 raz w tygodniu);
- zajęcia logopedyczne.

Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Margoninie

Budowę budynku szkolnego rozpoczęto 4 września 1978. 1 września 1983 roku podczas inauguracji roku szkolnego nastąpiło uroczyste otwarcie szkoły. Wraz z oddaniem do użytku nowego budynku szkolnego, wręczono sztandar szkolny.

Imię patrona zostało przejęte od starej szkoły, która mieściła się na ulicy Poznańskiej. Uroczystość nadania imienia patrona Szkole Podstawowej odbyła się 19 maja 1974 roku. Co roku, 19 lutego, szkoła obchodzi swoje święto, jest to data urodzin patrona - Mikołaja Kopernika.

Na początku swej działalności, czyli w 1983 roku w Szkole Podstawowej uczyło się 532 uczniów, zaś grono pedagogiczne liczyło 26 nauczycieli. Obecnie do szkoły uczęszcza 380 uczniów i pracuje w niej 35 nauczycieli. Szkoła posiada 18 oddziałów.

Uczniowie szkoły wydają wiele interesujących gazetek szkolnych np.: "Szkolniak" gazeta wydawana przez Samorząd Uczniowski "Reksio" czasopismo uczniów nauczania początkowego "Słówko" gazetka katechetyczna Uczniowie Margonińskiej Szkoły biorą czynny udział w wielu przedsięwzięciach ekologicznych, prozdrowotnych i charytatywnych. Dzieci biorą udział w wielu konkursach, festiwalach, wycieczkach krajoznawczych, ogólnopolskich, rajdach. Dzięki pomocy finansowej sponsorów uruchomiono internetową pracownię komputerową i pracownię do muzyki i plastyki.

Szkoła nawiązała szereg kontaktów z innymi organizacjami:

- w ramach współpracy z Bankiem Spółdzielczym reaktywowano działalność SKO.
- Stały kontakt z Ośrodkiem Zdrowia - dzięki tej współpracy uruchomiono w szkole świetlicę socjoterapeutyczną, organizowane są w szkole programy profilaktyczne dotyczące walki z uzależnieniami, umożliwiono rodzicom i uczniom korzystanie z porad psychologa.
- Dla potrzeb uczniów szkoła nawiązała współpracę z bibliotekami z całego województwa, powiatu i gminy.
- Nauczyciele prowadzą zajęcia w Miejsko-gminnym Ośrodku Kultury w Margoninie. Uczniowie szkoły odnoszą liczne sukcesy w konkursach uczniów olimpiadach, nawet na szczeblu ogólnopolskim.



Szkoła Podstawowa w Margoninie, Źródło: www.margonin.pl

Publiczne Gimnazjum w Margoninie



Źródło: www.margonin.pl

Gimnazjum powstało w 1999 r. Organem prowadzącym placówki jest Miasto i Gmina Margonin. Obecnie szkoła posiada 15 sal lekcyjnych oraz 12 oddziałów. W szkole zatrudnionych jest 29 nauczycieli.

Do szkoły uczęszcza 297 (w tym 152 chłopców oraz 145 dziewcząt) uczniów z terenu gminy Margonin, oraz gmin sąsiednich: Budzyń, Chodzież, Gołańcz, Szamocin. Wszyscy dojeżdżający uczniowie dowożeni są autobusami liniowymi oraz szkolnymi.

Zespół Wokalny Publicznego Gimnazjum Margonin działa od początku istnienia szkoły. Zadaniem zespołu jest promocja śpiewu, rozwijanie kultury muzycznej, udział w uroczystościach szkolnych i miejskich. Zespół prowadzi nauczyciel muzyki Robert Kłosowski. Głównym jednak celem Zespołu Wokalnego jest oprawa muzyczna uroczystości szkolnych i miejskich:

- Dzień Edukacji Narodowej
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
- festyny miejskie (ludowe)
- uroczystości i apele szkolne
- Jasełka.

Jednym z osiągnięć Zespołu Wokalnego jest zajęcie drugiego miejsca w Powiatowym Konkursie Piosenki- Piła 2005. Oprócz występów grupowych uczniowie zespołu dają solowe popisy swoich umiejętności wokalnych, biorąc udział w różnego rodzaju konkursach muzycznych.

Baza turystyczna w Margoninie:

- **GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE JAN GRALAK**
Klotyldzin 5
- **OŚRODEK LEŚNY**
ul. Kościuszki 47, 64-830 Margonin
Oferuje 47 miejsc noclegowych
- **MOTEL**
ul. Spacerowa 7, 64-830 Margonin
Oferuje 18 miejsc noclegowych + 24 na Campingu
- **HOTEL SYPNIEWO**
Sypniewo 1, 64-830 Margonin
Oferuje 93 miejsc noclegowych.

Na terenie Margonina znajduje się kilka ośrodków jeździeckich. Działa tutaj również klub sportowy KS Leśnik-Janra Margonin, którego najważniejszym celem jest propagowanie i organizowanie wychowania fizycznego, a także stworzenie warunków społeczeństwu miasta i gminy, oraz młodzieży szkolnej do czynnego uprawiania sportu i rekreacji.

Na obszarze miasta funkcjonują także jednostki obsługi ruchu turystycznego (hotele, pensjonaty, inne obiekty noclegowe). Ich liczba jest jednak niewystarczająca, dlatego zostały podjęte działania, które mają na celu zwiększenie bazy noclegowej na terenie miasta, trwa odbudowa ośrodka wypoczynkowego nad jeziorem margonińskim.

W Margoninie znajdują się także obiekty sportowo-rekreacyjne: stadion piłkarski oraz plac zabaw dla dzieci.

4. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy istnieją wodociągi grupowe. Zwodociągowanie gminy wynosi 100%. Miasto i Gmina Margonin posiada sześć ujęć wody. W samym Margoninie sieć wodociągowa liczy 35,6 km, a liczba użytkowników to 2 974.

Odprowadzenie ścieków

Miasto Margonin jest skanalizowane w 95%. Na terenie miejscowości sieć kanalizacji sanitarnej wynosi 19,7 km. Liczba użytkowników sieci – 2 974 osób. Na terenie miejscowości Margonin funkcjonuje mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia.

Telekomunikacja

Komunikacja przewodowa leży w gestii jednego operatora TP S.A. - zaspokaja jedynie ok. 60% potrzeb. Telefonía bezprzewodowa - operatorzy sieci GSM obejmuje swym zasięgiem teren całej gminy.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami jest prowadzona w Margoninie przy wykorzystaniu własnego wysypiska. Na terenie miasta i gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów w postaci stałych punktów zbiórek- gniazda, oraz zbiórki odpadów u źródła ich powstania.

Drogi komunikacja

W Gminie Margonin długość dróg gminnych szacuje się na 86,00 km, w tym drogi utwardzone o długości 47, 00 km.

Na obszarze gminy funkcjonuje komunikacja PKS, a główne kierunki podróży to Poznań - Chodzież – Piła – Wągrowiec. W mieście jak i w całej gminie brak jest komunikacji PKP. Funkcjonuje natomiast lokalny przewoźnik prywatny Firma „JAN BUS – Przewozy Pasażerskie”, Która stanowi uzupełnienie dla transportu publicznego.

Gazownictwo, energetyka i sieć ciepłownicza

Sieć gazowa na terenie miejscowości wynosi 11,743 km, natomiast liczba użytkowników to 890.

5. Gospodarka i rolnictwo

Na terenie Margonina istnieje 156 przedsiębiorstw. Wszystkie podmioty gospodarcze mają charakter prywatny i są to głównie osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba punktów handlowych na terenie miejscowości wynosi 55, a wśród nich sklepy spożywcze, sklepy wielobranżowe, kioski, stacje benzynowe oraz apteki.

Niegdyś w mieście istniała Fabryka Mebli-oddział Pileskich Fabryk Mebli z Trzcianki, oddział Zakładów Sprzętu Sportowego "Polsport" w Chodzieży, Państwowy Ośrodek Maszynowy, czy też Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska". Z wyżej wymienionych tylko ta ostatnia istnieje po dziś dzień.

Fabryka Mebli wraz z upadkiem zakładu - matki musiała zaprzestać działalności. W jej pomieszczeniach produkcję listew i klepek parkietowych rozpoczęła firma z udziałem kapitału zagranicznego. Zabudowania Polsportu obecnie zajmuje firma "Komfort", która zmieniła swoją działalność. „Komfort” to obecnie restauracja, która swoje sale wykorzystuje także jako sale konferencyjne. Prowadzi wiele imprez prywatnych, lokalnych jak i tych o znaczeniu powiatowym.

Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" prowadzi w Margoninie sklepy detaliczne, masarnię oraz restaurację z wieloletnią tradycją - „Wrzos”. Istnieje również palarnia kawy Prima- Sara Lee Coffee end Tea Poland S.A oraz firma BroMargo.

Oprócz tych zakładów w mieście zlokalizowanych jest wiele spółek, sklepów, hurtowni i punktów usługowych. Na terenie gminy zlokalizowana jest mieszalnia pasz CEHAVE Pasze Sp. z o.o. – Zakład Produkcyjny Margońska Wieś oraz wytwórnia papieru toaletowego „Eko-Klan”. W zakładach tych pracuje wielu mieszkańców Margonina. W mieście istnieje Bank Spółdzielczy, kilka filii towarzystw ubezpieczeniowych, leasingowych czy kredytowych. Istnieje poczta, posterunek policji, ośrodek zdrowia, stacje benzynowe, apteki. Największym obiektem handlowym jest Dom Towarowy "Hermes" oraz szereg pawilonów handlowo-usługowych wybudowanych nieopodal niego.

NAJWAŻNIEJSZE FIRMY W MIEJSCOWOŚCI:

- CEHAVE PASZE Sp. z o.o.

Zakład Produkcyjny Margońska Wieś

- „KOMFORT” Restauracja Hanna Kubacka
ul. Cmentarna 19, Margonin

- P.P.H.U. MARGOSTAL
ul. Rynek 6, 64-830 Margonin

- Margo Przedsiębiorstwo Transportowo Handlowe
ul. Broniewskiego , 64-830 Margonin

- P.W. MARTRANS sp.j.
ul. Rzemieślnicza 5, 64-830 Margonin

Rolnictwo na terenie Margonina charakteryzuje się słabo rozwiniętym przetwórstwem rolno – spożywczym. W gminie jak i samym Margoninie funkcjonuje natomiast kilka dużych, prywatnych i spółdzielczych gospodarstw rolnych.

Powierzchnia gruntów w miejscowości wynosi 512,2 ha z czego:

- użytki rolne 296,7 ha:

- grunty orne - 233,3 ha
- sady – 12,1 ha
- łąki – 9,2 ha
- pastwiska – 26,9 ha

Powierzchnia lasów zajmuje 16,4 ha, a pozostałe grunty i nieużytki 202,1 ha.

6. Kapitał społeczny i ludzki

Mieszkańcy Margonina są bardzo aktywni na polu publicznym. Świadczy o tym duża liczba - 29 organizacji społecznych i stowarzyszeń, które prowadzą działalność na obszarze miasta.

Do najważniejszych organizacji funkcjonujących w Margoninie zalicza się:

- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Margoninie – obchodząca w tym roku 100 –lecie istnienia

- ✓ Stowarzyszenie: Wsparcie na rzecz osób niepełnosprawnych ich rodzin i opiekunów

Zakres działalności: Pomoc w rozwiązywaniu problemów niepełnosprawnych i ich rodzin, tworzenie możliwości uczestnictwa niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym.

- ✓ Stowarzyszenie Dolina Noteci

Zakres działalności: Realizacja zadań wynikających z pilotażowego programu LEADER +.

- ✓ Stowarzyszenie Miłośników Tradycji Mazurka Dąbrowskiego.

Zakres działalności: dbałość o tradycję i tożsamość narodową.

- ✓ Stowarzyszenie Plastyków „Azyl” pracownia Margonin

Zakres działalności: Działalność artystyczna, a także plenery o zasięgu ponadregionalnym. Ważną częścią działalności jest praca z młodzieżą.

Stowarzyszenie Margoniński Uniwersytet Trzeciego Wieku w Margoninie. Stowarzyszenie wpisane jest już do KRS, a pierwszy semestr i inauguracja działalności nastąpi jesienią 2008 roku.

Zakres działalności: Aktywizacja społeczności gminnej w wieku emerytalnym i rencistów, zapewnienie możliwości ustawicznego kształcenia.

7. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W Margoninie funkcjonują dwie przychodnie (lekarze rodzinni) oraz dwa gabinety dentystyczne. Liczba personelu medycznego w miejscowości wynosi 6.

Ponadto w miejscowości funkcjonują prywatne specjalistyczne gabinety lekarskie.

Polityka społeczna w Margoninie jest prowadzona głównie za pośrednictwem Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie.

Liczba osób pobierających świadczenia pomocy społecznej w roku 2006 wyniosła 1372, w tym:

- a) świadczenia pieniężne: 1 372 osoby, środki na kwotę: 12 473, 69 zł,
 - w tym świadczenia rodzinne: 1188, na kwotę: 11 345, 40 zł,
 - w tym dodatki mieszkaniowe: 223 osoby, na kwotę: 56 757 zł;
- b) świadczenia niepieniężne: 282 osoby, żywność -dostarczona w ramach programu pomocy żywnościowej -POMOC WE.

W Margoninie działalność prowadzi także Miejsko-Gminny Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia, który został powołany w grudniu 1998 roku. Rozpoczął swoją działalność w styczniu 1999 roku. Zajmuje pomieszczenia będące własnością miasta i gminy, znajdujące się w budynku przy ulicy Powstańców Wielkopolskich 13, będącego pod zarządem Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Margoninie.

W ramach MGOPiPZ działa obecnie cztery świetlic środowiskowych na terenie gminy: w Lipinach, Radwankach i Adolfowie oraz świetlicę w Margoninie. W każdej z nich dzieci pod nadzorem przeszkolonej kadry spędzają czas wolny korzystając z dostępnych gier i zabaw oraz sprzętu. Mogą liczyć na pomoc w odrobieniu prac domowych, a co najważniejsze - uczą się współpracy w grupie, zasad współżycia społecznego i realizują elementy programów profilaktycznych dotyczących uzależnień. Zajęcia w świetlicy prowadzą osoby do tego przygotowane: nauczyciele i pedagodzy.

Poza działalnością świetlic, w godzinach popołudniowych i wieczornych, siedziba ośrodka jest dostępna dla osób, które pragną korzystać z sali bilardowej lub zagrać w tenisa stołowego.

Oprócz powyższej działalności w ramach MGOPiPZ działają następujące punkty konsultacyjne, w których można uzyskać porady z następującego zakresu:

- punkt konsultacyjny ds. uzależnień w Margoninie;
- punkt konsultacyjny dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w Margoninie;
- poradnia prawa rodzinnego w Margoninie;
- poradnia psychologiczna w Margoninie.

Z pomieszczeń MGOPiPZ korzysta również działająca na terenie miasta i gminy Margonin grupa Anonimowych Alkoholików "Arka".

W miarę możliwości ośrodek organizuje również wycieczki dla dzieci, będące formą wyróżnienia dla tych, które najsumienniejsze i najbardziej aktywnie uczestniczą w życiu świetlic środowiskowych.

Wszystkie formy działalności ośrodka finansowane są z budżetu gminy, z wpływów uzyskanych ze sprzedaży zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Ponadto w akcji letniej i przy organizowanych wycieczkach, nieoceniona jest pomoc sponsorów.

IV. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
--------------	--------------

Położenie geograficzne oraz liczne atrakcje turystyczne i przyrodnicze – m.in. jezioro, lasy, ciekawe zabytki Zadbana miejscowość Czyste środowisko Aktywne i otwarte społeczeństwo – duża liczba organizacji społecznych Bliskość dużych miast: Chodzież, Wągrowiec oraz Piła Potencjał osób w wieku produkcyjnym Wysoki poziom zwodociągowania Dobrze rozwinięta infrastruktura kanalizacyjna Nowoczesna infrastruktura społeczna – dostosowana do potrzeb mieszkańców 1. Dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna 2. Brak przemysłu szkodliwego dla środowiska	1. Niezadowalająca jakość dróg lokalnych oraz ulic 2. Brak obwodnicy powoduje nadmierne natężenie ruchu, a co za tym idzie hałas i coraz większe zniszczenie nawierzchni ulic 3. Niski przyrost naturalny 4. Słabo rozwinięte przetwórstwo rolno - spożywcze 5. Niewystarczająca baza noclegowa oraz liczba punktów gastronomicznych
--	--

SZANSE

ZAGROŻENIA

1. Budowa elektrycznego wyciągu nart wodnych na jeziorze oraz inwestowanie w tereny rekreacyjne np. ścieżki spacerowo- rowerowe 2. Odbudowa infrastruktury turystycznej leżącej przy jeziorze (hotel, ośrodek wypoczynkowy) 3. Dobrze wykształceni mieszkańcy 4. Pozyskanie zewnętrznych inwestorów 5. Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków, głównie z funduszy UE 6. Intensywne działania promocyjne miejscowości i gminy 7. Współpraca z sąsiednimi gminami 8. Rozwój i działalność ośrodków kulturalnych 9. Poprawa jakości dróg lokalnych 10. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości	1. Brak środków finansowych umożliwiających realizację inwestycji w zakresie infrastruktury turystycznej, społecznej oraz technicznej 2. Wzrost zanieczyszczeń komunikacyjnych, a także pogorszenie ruchu drogowego i pieszego 3. Zła sytuacja w przetwórstwie rolno – spożywczym 4. Pogarszający się stan dróg asfaltowych 5. Migracja młodzieży do dużych miast i za granicę, głównie ze względu na niekorzystną sytuację na rynku pracy
--	--

V. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości

Wyszczególnienie	Opis
Co wyróżnia miejscowość?	Malownicze położenie – lasy, jezioro, a także czyste środowisko i dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna
Jakie pełni funkcje?	Funkcje mieszkalne, rekreacyjne, usługowe, edukacyjne
Kim są mieszkańcy?	Spółeczność mocno związana z obszarem miejscowości, aktywni i otwarci ludzie
W jaki sposób są zorganizowani mieszkańcy i miejscowość?	Zintegrowana społeczność, angażująca się w ważne dla Margonina przedsięwzięcia
Jakie jest źródło utrzymania?	Głównie praca w: ▪ w prywatnych jednoosobowych firmach ▪ własna działalność usługowa
Jakie jest rolnictwo i gospodarka?	Gospodarka oparta na małych podmiotach gospodarczych prowadzących różne usługi
Jakie obyczaje i tradycje są kultywowane?	Kultywowane są tradycje związane ze świętami kościelnymi oraz narodowymi, a także z historią lokalnej społeczności
Jaki jest stan zabytków?	Zadawalający stan zabytków
Jaki jest stan infrastruktury technicznej?	Miejscowość w pełni zwodociągowana i skanalizowana
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Zajęcia pozalekcyjne, imprezy kulturalne, działalność domu kultury i biblioteki
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Funkcjonowanie komunikacji PKS

VI. Wizja rozwoju miejscowości

Wyszczególnienie	Opis
Co ma wyróżniać miejscowość?	Turystyczny charakter, wykształcone społeczeństwo, dbałość o estetykę, środowisko naturalne, dbałość i pielęgnowanie dorobku kulturowego
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkalne, turystyczne, z pełną infrastrukturą drogową i społeczną, rozwój gospodarki (zwłaszcza MŚP)

Kim mają być mieszkańcy?	Dobrze wykształconą, zintegrowaną społecznością
W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy i miejscowość?	Ważna jest ciągła integracja mieszkańców oraz podtrzymywanie tradycji lokalnych
Co ma być źródłem utrzymania?	Działalność turystyczno – rekreacyjna, nowoczesne zakłady produkcyjne, usługi, handel, nowoczesne rolnictwo ekologiczne
Jakie ma być rolnictwo i gospodarka?	Działalność turystyczna i agroturystyczna, rolnictwo ekologiczne, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw
Jakie obyczaje i tradycje powinny być kultywowane?	Tradycje związane z tożsamością społeczności lokalnej, dożynki gminne
Jaki powinien być stan otoczenia i środowiska?	Rozwój bazy turystycznej, rozwój ośrodków kultury, wyremontowane drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Budowa placów zabaw, organizacja większej ilości imprez kulturalnych, szersza działalność ośrodków kulturalnych i edukacyjnych
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Budowa obwodnicy

VII. Zidentyfikowane problemy

- 1. NIEZADOWALAJĄCA JAKOŚĆ DRÓG LOKALNYCH I CHODNIKÓW**
- 2. NIEWYSTARCZAJĄCA BAZA TURYSTYCZNA**
- 3. SŁABO RPZWINIĘTE PRZETWÓRSTWO ROLNO – SPOŻYWCZE**
- 4. MIGRACJA MŁODZIEŻY I MAŁE MOŻLIWOŚCI PODJĘCIA ZATRUDNIENIA**

Margonin, aby mógł stanąć do rywalizacji gospodarczej z cywilizacją krajów Unii Europejskiej, musi dążyć do zrównoważonego rozwoju. Niezbędnym, w tej sytuacji,

jest zapewnienie przede wszystkim zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych, ochrony środowiska, poprawa warunków życia ludności. Żeby osiągnąć w Margoninie poziom zrównoważenia we wszystkich tych dziedzinach, koniecznym jest skoncentrowanie się na rozwiązaniu zidentyfikowanych wcześniej problemów.

III. Opis inwestycji na lata 2010 – 2017

Planowane inwestycje na terenie miejscowości Margonin w latach 2010-2017:

NAZWA PLANOWANEGO ZADANIA	CEL I PRZEZNACZENIE	HARMONOGRAM REALIZACJI	KWOTA KOŃCOWA PROJEKTU	ŹRÓDŁA POZYSKANIA DOFINANSOW ANIA
1. Przebudowa z odnowieniem oraz wyeksponowanie miejsca pamięci narodowej pomnik poległym za wolność	Wyeksponowanie miejsc pamięci narodowej	2008 – 2010	1 008 270 zł	-PROW działanie: odnowa wsi, środki własne , budżet gminy
2. Aktywizacja turystyczna gminy : 1.budowa wyciągu nart wodnych i mostu. 2. Budowa drogi dojazdowej do wyciągu wraz z	Celem jest rozwój turystyki, polepszenie komunikacji oraz rozwój terenów w gminie	2008- 2011	4 604 500,00 zł	Środki Gminne , w tym obligacje

oświetleniem. 3. Adaptacja terenu i budynków rybakówki na cele obsługi przystani wodnej				
3.Modernizacja gminnego systemu zaopatrzenia w wodę.	Poprawa jakości wody pitnej dla mieszkańców miasta gminy, a także zwiększenie jej zasobów, uatrakcyjnienie nowych terenów rozwojowych miasta	2008, 2010-2013	2 500 000,00 zł	- WRPO 2007 – 2013 - PROW, działanie: podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej - PO IIŚ
4. Budowa Sali sportowej przy Zespole szkół w Margoninie	Poprawa warunków nauczania, rozwój sprawności i kultury fizycznej wśród uczniów, zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury edukacyjnej	2008 – 2010	3 997 126,00 zł	- WRPO 2007 – 2013
5. Uzbrojenie terenów pod mieszkalnictwo	Poprawa jakości wody pitnej i zwiększenie jej zasobów, uatrakcyj nienie nowych terenów rozwojowych	2011 – 2012	6 150 000,00 zł	- Środki własne oraz pozabudżetowe
6. Budowa dróg na terenie istniejącego osiedla	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, polepszenie	2008 2009-2021	1 195 000,00 zł	- WRPO 2007 – 2013 - Kredyty - Środki własne

	komunikacji			oraz zewnętrzne
7. Rozbudowa szkoły podstawowej w Margoninie	Poprawa warunków nauczania	2010	2 530 000,00 zł	- Środki własne - Pożyczki - inne środki zewnętrzne
8. Budowa chodników na terenie istniejącego osiedla	Wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego, polepszenie komunikacji, poprawa warunków życia mieszkańców	2009 -2011	500 000,00 zł	- Środki własne - Fundusze zewnętrzne
9. Budowa gazociągu Margonin - Sypniewo	Rozwój budownictwa , uatrakcyjnienie nowych terenów rozwojowych	2010 – 2021	608 000,00 zł	- Środki gminne, - inne źródła zewnętrzne
10. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (Urząd Stanu Cywilnego, Przedszkole oraz Urząd Miasta i Gminy)	Zmniejszenie wydatków dotyczących eksploatacji budynków i poprawa warunków życia mieszkańców gminy	2008 2009 2011	832 342,00 zł	- środki własne - inne źródła zewnętrzne
11. Modernizacja układu komunikacyjnego przy Przedszkolu Samorządowym i USC w Margoninie	Bezpieczeństwo ruchu drogowego i pieszego, poprawa komunikacji	2012- 2021	1 80 000,00 zł	- Środki gminne, - inne źródła zewnętrzne
12. Budowa mieszkań socjalnych na terenie gminy	Poprawa warunków mieszkaniowych	2010-2012	3 630 000,00 zł	Środki gminne-własne

12. Konserwacja więźby dachowej, wymiana pokrycia dachowego na Kościele pw. Św. Wojciecha w Margoninie	Utrzymanie zabytkowego kościoła w dobrym stanie, zapewnienie bezpieczeństwa	2010- 2012	487 138.58 zł	- WRPO 2007 – 2013- Odnowa i rozwój wsi - środki własne - inne źródła
--	---	------------	---------------	---

IX. Zarządzanie

1. Wdrażanie

Stworzenie systemu zarządzania realizacją Planu ma decydujący wpływ na utrzymanie wysokiej dynamiki w całym procesie wdrażania. Stopniowe wygasanie entuzjazmu towarzyszącego procesowi tworzenia Planu u samorządu oraz mieszkańców bez odpowiedniego systemu mogłoby „doprowadzić Plan na półkę” wraz z innymi, nieprzydatnymi dokumentami w stosunkowo krótkim czasie. System, o którym mowa, to przede wszystkim:

- doskonalenie istniejących i tworzenie nowych instrumentów realizacji,
- monitorowanie realizacji celów i projektów,
- zmiany i aktualizacja Planu.

Faza wdrażania Planu Odnowy Miejscowości dla Margonina rozpocznie się po przyjęciu dokumentu na zebraniu wiejskim w Margoninie, a następnie zostanie zatwierdzony na sesji Rady Miasta i Gminy w Margoninie. Odpowiedzialność za wdrażanie Planu ponosi Burmistrz Miasta i Gminy Margonin.

W celu wprowadzenia jak najlepszej procedury aplikowania o środki Unii Europejskiej, powołany zostanie zespół odpowiedzialny przede wszystkim za zarządzanie, koordynację i wdrażanie poszczególnych zadań inwestycyjnych ujętych w dokumencie.

Instrumenty realizacji

Najważniejszym narzędziem realizacji Planu jest budżet gminy. Stopniowe tworzenie budżetu zadaniowego powinno usprawnić zarządzanie środkami publicznymi oraz stworzyć czytelny obraz operacji finansowych przeprowadzanych przez Radę Miasta i Gminy w Margoninie. Dynamika wdrażania Planu ma swoje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach. Zadania wynikające z Planu realizowane ze środków budżetowych można stosunkowo łatwo zidentyfikować.

Kolejnym instrumentem jest tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości, wyzwalanie lokalnych inicjatyw gospodarczych. Usatysfakcjonuje to mieszkańców pod względem rynkowym jak i ekonomicznym oraz przysporzy budżetowi kolejnych podatników.

Ważne jest także stosowanie tak zwanego „montażu finansowego” przy dużych inwestycjach, to znaczy kumulacji środków pochodzących z różnych źródeł na realizację kolejnych zadań wynikających z planu. Stopniowe przechodzenie od konstruowania budżetu według dotychczasowych reguł do tworzenia budżetu zadaniowego.

W końcu istotne jest stworzenie odpowiedniego systemu marketingu miejscowości i gminy jako całości, (osiągnięcia samorządu, lokalnych przedsiębiorców, organizacji społecznych, mieszkańców i zasobów). Ułatwi to prowadzenie promocji wewnętrznej - skierowanej do mieszkańców gminy oraz promocji zewnętrznej.

2. Monitorowanie

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiągniętych efektach. W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w Planie. Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności i liczone w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg; liczba budynków poddanych renowacji; ilość firm, które otrzymały pomoc, itp.

Wskaźniki rezultatu

Wskaźniki rezultatu odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia Planu. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zwiększenie sprzedaży eksportowej firm objętych danym działaniem, zmniejszenie nakładów na bieżące remonty obiektów zabytkowych itp.).

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje Planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to liczba innowacji wprowadzonych przez wsparte firmy czy instytucje w czasie 18 miesięcy po zakończeniu projektu (oddziaływanie bezpośrednie), czy wskaźnik zatrudnienia 24 miesiące od zakończenia realizacji projektu (oddziaływanie pośrednie).

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Burmistrz prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje Radzie Miasta i Gminy podczas kolejnych planowych Sesji Rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania w %).

Sposoby oceny Planu Odnowy Miejscowości Margonin

Ocena Planu Odnowy Miejscowości Margonin prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego, monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy planem a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje nt. postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny.

Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 1 km drogi. Ocena dokonana będzie w sprawozdaniu rocznym, które Burmistrz składa Radzie Miasta i Gminy w Margoninie podczas sesji, na której udzielane jest absolutorium za działania w roku poprzednim. Ocena szczegółowa zadań Wynikających z Planu nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

O Planie Odnowy Miejscowości dla Margonina, jak również o rozpoczynanych zadaniach, ich przebiegu i zakończeniu wszyscy mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą upowszechniane za pośrednictwem prasy zarówno regionalnej jak i lokalnej oraz zwyczajowo na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy oraz bezpośrednio przez władze gminy na różnego typu zebraniach.

X. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH ZE

WZGLĘDU NA POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

W miejscowości Margonin obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców jest centrum miasta. W obszarze centrum znajduje się rynek, który w chwili obecnej jest przebudowywany i dostosowywany do potrzeb społecznych mieszkańców. Przebudowa rynku zwiększy atrakcyjność tego miejsca. Miejszem szczególnym na rynku jest pomnik Poległym za Wolność. Jest to miejsce pamięci osób walczących za wolność naszej „małej ojczyzny”. Mieszkańcy Miasta i Gminy spotykają się w tym właśnie miejscu w czasie świąt narodowych aby oddać hołd poległym. W obszarze tym znajduje się także Kościół Parafialny (oddalony od rynku o ok.150m). Dookoła rynku umiejscowione są punkty handlowe, bank oraz inne punkty usługowe. W obrębie tego obszaru przecinają się także drogi powiatowe i wojewódzkie.

Miejsce to dla mieszkańców jest bardzo ważne pod względem użyteczności publicznej, ale także jako miejsce pamięci narodowej.

X. Bibliografia

1. Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Margonin na lata 2004 - 2007
2. Program Ochrony Środowiska na lata 2004 – 2011 dla Gminy Margonin
3. Plan Gospodarki Odpadami na lata 2004 – 2011 Gminy Miejsko – Wiejskiej Margonin
4. Dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy w Margoninie
5. Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Janke
mgr inż. Zbigniew Janke